Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTA NĪLO JĒSKINENA [*NIILO JÄÄSKINEN*] SECINĀJUMI,
sniegti 2012. gada 14. jūnijā [1]

Lieta C-56/11

Raiffeisen Waren-Zentrale Rhein-Main eG
pret
Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH

(Oberlandesgericht Düsseldorf (Vācija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Kopienas augu šķirņu aizsardzība — Regula (EK) Nr. 2100/94 — 14. pants — Lauksaimnieku priekšrocība — Regula (EK) Nr. 1768/95 — 9. pants — Apstrādātājs — Minētā apstrādātāja pienākums sniegt informāciju augu šķirnes īpašniekam — Šī pienākuma piemērojamība laikā — Lūgums sniegt informāciju, ko iesniedzis augu šķirnes īpašnieks — Nosacījumi — Norādes, kas īpašniekam rada tiesības saņemt informāciju — Pienākuma iesniegt pierādījumus, kas apstiprinātu, ka šādas norādes pastāv, neesamība

I – Ievads

1. Ar savu lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu *Oberlandesgericht Düsseldorf* [Diseldorfas Augstākā tiesa] (Vācija) uzdod jautājumu par Regulas (EK) Nr. 2100/94 [2] (turpmāk tekstā – "pamatregula") par Kopienas augu šķirņu aizsardzību 14. panta 3. punkta, kā arī Regulas (EK) Nr. 1768/95 [3] (turpmāk tekstā – "piemērošanas regula"), ar ko īsteno noteikumus par izņēmumu lauksaimniecībā, kas paredzēts [pamatregulas] 14. panta 3. punktā.

2. Prejudiciālie jautājumi ir iesniegti saistībā ar tiesvedību starp kooperatīvo sabiedrību *Raiffeisen Waren-Zentrale Rhein-Main eG* (turpmāk tekstā – "*Raiffeisen*"), apstrādātāju, un otru sabiedrību – *Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH* (turpmāk tekstā – "*STV*"), iestādi, kura pārstāv augu šķirņu īpašnieku intereses [4]. Tiesvedība attiecas uz lūgumu sniegt informāciju, kuru *STV* iesniedza *Raiffeisen* atbilstoši pamatregulas 14. panta 3. punkta sestajam ievilkumam un piemērošanas regulas 9. panta 2. un 3. punktam, lai saņemtu informāciju par atsevišķiem sertificētu sēklu tirdzniecības gadiem.

3. Prejudiciālie jautājumi atklāj trijstūrveida attiecības starp augu šķirņu īpašniekiem, lauksaimniekiem, kuri izmanto pamatregulas 14. pantā paredzēto atbrīvojumu, pazīstams arī ar nosaukumu "lauksaimnieku priekšrocība", un uzņēmumiem, kuri apstrādā sēklas, kuriem īpašnieki sistēmas, kas tikusi izveidota ar lauksaimnieku priekšrocībām, ietvaros var iesniegt lūgumus sniegt informāciju par īpašniekiem piederošām šķirnēm, kuras tiek pakļautas apstrādei.

1 — Oriģinālvaloda – franču.

2 — Padomes 1994. gada 27. jūlija regula (OV L 227, 1. lpp.).

3 — Komisijas 1995. gada 24. jūlija regula (OV L 173, 14. lpp.).

4 — Sīkākai informācijai par *STV* darbību skat. 2004. gada 11. marta spriedumu lietā C-182/01 *Jäger* (*Recueil*, I-2263. lpp., 17. punkts).

4. Runa ir par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, kurš ietilpst lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu grupā, kurus ir iesniegušas Vācijas tiesas par pamatregulas un piemērošanas regulas interpretāciju [5]. Šis lūgums precīzāk attiecas, pirmkārt, uz apstrādātāja pienākuma sniegt informāciju augu šķirnes īpašniekam piemērojamību laikā un, otrkārt, uz nosacījumiem, kādiem ir jāatbilst lūgumam sniegt informāciju, kuru īpašnieks iesniedz apstrādātājam.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – *Pamatregula*

5. Saskaņā ar pamatregulas 11. panta 1. punktu tiesības uz Kopienas augu šķirņu aizsardzību ir tiesību ieguvējam, kurš tiek definēts kā "persona, kas selekcionējusi vai atklājusi un attīstījusi attiecīgo šķirni, vai viņas tiesību pārņēmējam".

6. Pamatregulas 13. pantā ar nosaukumu "Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieka tiesības un aizliegtās darbības" ir noteikts:

"1. Kopienas augu šķirņu aizsardzības nolūks ir panākt, ka Kopienas augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieks vai īpašnieki, kas šeit turpmāk saukti par "īpašnieku", ir tiesīgi veikt darbības, kas izklāstītas 2. punktā.

2. Neierobežojot 15. un 16. pantu, attiecībā uz šķirnes komponentiem vai no aizsargājamās šķirnes ievākto materiālu, šeit turpmāk abi saukti "materiāls", vajadzīga īpašnieka atļauja šādām darbībām:

a) ražošanai vai atjaunošanai (pavairošanai);

[..]

Īpašnieks var dot atļauju, ievērojot nosacījumus un ierobežojumus.

[..]"

7. Lauksaimnieku priekšrocība ir paredzēta pamatregulas 14. panta 1. punktā ar šādiem nosacījumiem:

"Neatkarīgi no 13. panta 2. punkta un lauksaimniecības produkcijas aizsardzības nolūkā lauksaimnieki pavairošanai laukā paši savā īpašumā drīkst lietot ievākto produktu, ko viņi ieguvuši, savā saimniecībā stādot tās šķirnes pavairojamo materiālu, kura nav šķirnes hibrīds vai sintētiska šķirne, uz ko attiecas Kopienas augu šķirņu aizsardzība."

8. Nosacījumi, kas ļauj īstenot lauksaimnieku priekšrocību un saglabāt tiesību ieguvēja un lauksaimnieka likumīgās intereses, ir noteikti minētās regulas 14. panta 3. punktā. Minētā punkta otrajā un sestajā ievilkumā tostarp ir noteikts:

"– ievākto produktu audzēšanas nolūkā var apstrādāt vai nu pats lauksaimnieks, vai arī sniedzot viņam pakalpojumus [..];

– lauksaimnieki vai pārstrādātāji [apstrādātāji] sniedz īpašniekiem pēc viņu pieprasījuma attiecīgu informāciju [..]".

5 — Skat. 2003. gada 10. aprīļa spriedumu lietā C-305/00 *Schulin* (*Recueil*, I-3525. lpp.), iepriekš minēto spriedumu lietā *Jäger*, 2004. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-336/02 *Brangewitz* (Krājums, I-9801. lpp.), kā arī 2006. gada 8. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no C-7/05 līdz C-9/05 *Deppe* u.c. (Krājums, I-5045. lpp.). Skat. arī manus secinājumus lietā C-509/10 *Geistbeck*, lieta tiek izskatīta Tiesā.

B – *Piemērošanas regula*

9. Piemērošanas regulas 2. pants ir formulēts šādi:

"1. Šīs regulas 1. pantā minētos nosacījumus īsteno gan selekcionāru pārstāvošais īpašnieks, gan lauksaimnieks, rīkojoties tā, lai aizsargātu viens otra likumīgās intereses.

2. Likumīgās intereses netiek uzskatītas par aizsargātām, ja viena vai vairākas no šīm interesēm tiek nelabvēlīgi ietekmētas, neņemot vērā vajadzību saglabāt saprātīgu līdzsvaru starp tām vai vajadzību pēc samērības starp attiecīgā nosacījuma mērķi un tā īstenošanas faktiskajām sekām."

10. Minētās regulas 9. panta 2. un 3. punkts attiecas uz informāciju, kas apstrādātājam ir jāsniedz augu šķirnes īpašniekam, ja starp īpašnieku un apstrādātāju nav noslēgts līgums par šo informāciju:

"2. [..] apstrādātājam – neskarot prasības, kas Kopienas tiesību aktos vai dalībvalstu likumos un citos normatīvos aktos izvirzītas attiecībā uz informāciju, – pēc īpašnieka pieprasījuma ir jāsniedz īpašniekam pārskats ar būtisko informāciju. Šādu informāciju uzskata par būtisku:

a) apstrādātāja vārds, viņa pastāvīgās dzīves vietas un viņa uzņēmuma reģistrētais nosaukums un adrese;

b) fakts, vai apstrādātājs ir apstrādājis vienas vai vairāku šķirņu tos ievāktos produktus audzēšanai, kas pieder īpašniekam, ja par šķirni vai šķirnēm bija paziņots vai kā citādi darīts zināms apstrādātājam;

c) ja apstrādātājs tos ir apstrādājis, tad no attiecīgās šķirnes vai šķirņu ievāktā produkta apjoms, kas apstrādāts audzēšanai, un šīs apstrādes rezultāta kopapjoms;

d) šā punkta c) apakšpunktā minētās apstrādes laiks un vietas, un

e) tās personas vai to personu vārds(-i) un adrese(-es), kam viņš ir apstrādājis ievākto produktu audzēšanai, kā minēts c) apakšpunktā, un attiecīgie apjomi.

3. Šā panta 2. punkta b), c), d) un e) apakšpunktā minētā informācija attiecas uz esošo tirgū laišanas [tirdzniecības] gadu un uz vienu vai vairākiem [trīs] [6] iepriekšējiem tirgū laišanas [tirdzniecības] gadiem, par ko apstrādātājs iepriekš nav iesniedzis attiecīgo pieprasījumu saskaņā ar 4. vai 5. punkta noteikumiem. Tomēr pirmais tirgū laišanas [tirdzniecības] gads, uz ko attiecas informācija, nav agrāk par to gadu, kad izteikts pirmais pieprasījums sniegt informāciju par attiecīgo šķirni vai šķirnēm un attiecīgo apstrādātāju.

Šīs regulas 8. panta 4. punkta noteikumus piemēro *mutatis mutandis*.

[..]"

III – Pamatlieta, prejudiciālie jautājumi un tiesvedība Tiesā

11. *Raiffeisen* ir centrālais lauksaimniecības kooperatīvs, kurš lauksaimniekiem piedāvā veikt sēklu apstrādi, ar kuru ievāktais produkts tiek apstrādāts glabāšanai un audzēšanai nākotnē.

6 — Skaitļa vārds "trīs" piemērošanas regulas franču valodas versijā nav iekļauts. Skat. šo secinājumu 25. un nākamos punktus.

12. Minētie pakalpojumi tiek piedāvāti, pirmkārt, augu šķirņu īpašniekiem, kurus tostarp pārstāv augu šķirņu īpašnieku organizācija *STV*, kura, veicot līgumā noteiktu audzēšanu, ir likusi veikt sertificētu sēklu pavairošanu tirdzniecības nolūkos, un, otrkārt, lauksaimniekiem, kuri audzē sēklas atbilstoši pamatregulas 14. panta 3. punktā paredzētajai lauksaimnieku priekšrocībai.

13. No lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka *Raiffeisen*, veicot līgumā noteiktu audzēšanu, vairāku lauksaimnieku labā ir veikusi apstrādes darbības 2005./2006. un 2006./2007. tirdzniecības gadiem augu šķirņu īpašnieku, kurus pārstāv *STV*, interesēs.

14. Pēc pārskatu saņemšanas par līgumā noteikto audzēšanu, kas bija jāiesniedz attiecīgajiem lauksaimniekiem, *STV* nosūtīja *Raiffeisen* divas lūgumu sniegt informāciju par tās veiktajām pārstrādēm grupas. Daļa no lūgumiem tika iesniegti pēc attiecīgā tirdzniecības gada beigām.

15. *Raiffeisen* neatbildēja uz šiem lūgumiem, šajā saistībā sava atteikuma pamatojumam norādot trīs pamatojuma grupas. Pirmkārt, tā uzskatīja, ka lūgumā sniegt informāciju ir jāiekļauj apstākļi, kas norāda uz to, ka tā ir veikusi apstrādi, uz kuru attiecas pamatregulas 14. panta 3. punkta sestajā ievilkumā norādītais informācijas pienākums. Otrkārt, tā uzskatīja, ka juridiska nozīme ir tikai tiem lūgumiem sniegt informāciju, kuri ir iesniegti tā gada laikā, uz kuru informācija attiecas. Treškārt, no apstrādes, kas, veicot līgumā noteiktu audzēšanu, ir notikusi īpašnieka interesēs, nevar secināt nekādas norādes par iespējamu sēklu audzēšanu.

16. *STV* cēla prasību pret *Raiffeisen*, lai liktu tai izpildīt minētos lūgumus sniegt informāciju. Pirmās instances tiesa apstiprināja *STV* lūgumus sniegt informāciju, uzskatot, pirmkārt, ka lūgumu sniegt informāciju iesniegšanai nav piemērojams nekāda veida noilgums, un, otrkārt, ka pārskati par līgumā noteiktu audzēšanu ir uzskatāmi par pienācīgām norādēm, lai pakalpojumu sniedzējam būtu pienākums sniegt informāciju, ciktāl lauksaimniekam, kurš veicis audzēšanu, pamatojoties uz līgumu par pavairošanu, ir konkrētas iespējas veikt lauku saimniecībā iegūtu sēklu audzēšanu. *Raiffeisen* pārsūdzēja šo spriedumu *Oberlandesgericht Düsseldorf*.

17. Šādā saistībā ar lēmumu, kas Tiesā reģistrēts 2011. gada 8. februārī, *Oberlandesgericht Düsseldorf* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [pamatregulas] 14. panta 3. punkta sestajā ievilkumā un [piemērošanas regulas] 9. panta 2. un 3. punktā noteiktais apstrādātāja pienākums sniegt informāciju ir pamatots tikai tad, ja apstrādātājs augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieka lūgumu sniegt informāciju ir saņēmis pirms tā tirdzniecības gada beigām (vairāku tirdzniecības gadu gadījumā – pēdējā), uz kuru attiecas lūgums?

2) Ja uz pirmo jautājumu tiek atbildēts apstiprinoši:

Vai lūgums sniegt informāciju ir uzskatāms par "iesniegtu termiņā", ja augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieks savā lūgumā apgalvo, ka viņa rīcībā ir norādes par to, ka apstrādātājs daļu no ievāktā produkta (lauku saimniecībā iegūtas sēklas), ko lūgumā norādītais lauksaimnieks ir ieguvis, audzējot aizsargājamas šķirnes pavairojamo materiālu, ir apstrādājis vai gatavojas to apstrādāt ar mērķi to audzēt, vai arī lūgumā sniegt informāciju apstrādātājs ir jāinformē arī par pierādījumiem saistībā ar iepriekš minētajām norādēm (piemēram, pārsūtot lauksaimnieka pārskata par audzēšanu kopiju)?

3) Vai norādes, kas pamato apstrādātāja pienākumu sniegt informāciju, var izrietēt no tā, ka apstrādātājs kā augu šķirņu aizsardzības tiesību īpašnieka pārstāvis izpilda tādu pavairošanas līgumu par aizsargātās šķirnes sēklu ražošanu tirdzniecībai, ko īpašnieks ir noslēdzis ar lauksaimnieku, kuram tikusi uzticēta pavairošana, ja – kā arī tādēļ – lauksaimniekam, pildot minēto pavairošanas līgumu, faktiski rodas iespēja daļu no iegūtajām pavairojamām sēklām izmantot to audzēšanas mērķiem?"

18. Rakstveida apsvērumus iesniedza pamatlietas dalībnieki, kā arī Spānijas valdība un Eiropas Komisija. Pamatlietas dalībnieki un Komisija bija pārstāvēti 2012. gada 15. marta tiesas sēdē.

IV – Analīze

A – *Ievada piezīmes*

19. Vispirms ir jāuzsver sistēmas, kas ir lauksaimnieku priekšrocības pamatā, būtiskie elementi. Saskaņā ar Tiesas judikatūru pamatregulas 14. pantā ir noteikts līdzsvars starp, pirmkārt, īpašnieku interesēm aizsargāt augu šķirnes un, otrkārt, lauksaimnieku interesēm.

20. Lauksaimnieku priekšrocība, kas izpaužas kā lauksaimnieku tiesības bez īpašnieka atļaujas audzēt ievākto produktu, ko tie ieguvuši, stādot šķirnes, uz kuru attiecas minētā priekšrocība, pavairojamo materiālu, ir saistītas ar minēto lauksaimnieku pienākumu sniegt informāciju un maksāt taisnīgu atlīdzību augu šķirnes īpašniekam; tādējādi lauksaimnieku un īpašnieku tiešajās attiecībās tiek aizsargātas to abpusējās likumīgās intereses [7].

21. Savukārt attiecībā uz apstrādātāja lomu pamatregulas 14. panta 3. punkta otrajā ievilkumā ir precizēts, ka audzēšanas nolūkā ievākto produktu var sagatavot vai nu pats lauksaimnieks, vai arī pakalpojuma sniedzējs. Minētā apstrādātāja tiesības veikt darbības saistībā ar ievāktā produkta sagatavošanu tādējādi ir atvasinātas no lauksaimnieku priekšrocības [8]. Apstrādātāju, kāds ir *Raiffeisen* šajā gadījumā, pienākums sniegt informāciju īpašniekam ir balstīts uz pamatregulas 14. panta 3. punkta sesto ievilkumu. Minētā pienākuma noteikumu piemērojamība ir precizēta piemērošanas regulas 9. pantā.

22. Tādējādi, izskatot prejudiciālos jautājumus, ir jāpatur prātā ar pamatregulas 14. pantu, kā arī ar piemērošanas regulu izveidotās sistēmas pamatā esošā līdzsvara prasība.

B – *Par pienākuma sniegt informāciju piemērojamību laikā*

23. Tiesai jau ir bijusi iespēja iztiekties par apstrādātāju pienākuma sniegt informāciju piemērojamību. Tiesa uzskata, ka īpašniekam ir jāļauj iesniegt apstrādātājam lūgumu sniegt informāciju par kādu no viņa šķirnēm, uz kuru attiecas lauksaimnieku priekšrocība, ja šī īpašnieka rīcībā ir norādes uz to, ka apstrādātājs ir apstrādājis vai gatavojas apstrādāt ievākto produktu, kas iegūts, audzēšanas nolūkos stādot minētās šķirnes pavairojamo materiālu [9].

24. Tomēr Tiesa nav paudusi viedokli par piemērošanas regulas 9. panta 3. punktā paredzēto pienākumu apstrādātājam sniegt informāciju apstākļiem saistībā ar piemērojamību laikā, kas ir šīs lietas priekšmets.

7 — Šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Brangewitz*, 43. punkts. Skat. arī manu apsvērumu iepriekš minētajā lietā *Geistbeck* 46. punktu.

8 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Brangewitz*, 44. punkts.

9 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Brangewitz*, 53. punkts. Skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Schulin*, 63. punkts.

1) Laikposms, uz kuru attiecas lūgums

25. Vispirms jāatgādina, ka piemērošanas regulas 9. panta 2. punktā ir precizēts informācijas saturs, kas veido apstrādātāja pienākuma priekšmetu. Šī paša panta 3. punktā ir paredzēts laikposms, uz kuru attiecas sniedzamā informācija atbilstoši minētā 2. punkta otrajam teikumam. Minētais laikposms atbilstoši minētā 3. punkta pirmajam teikumam principā atbilst attiecīgajam tirdzniecības gadam un vienam vai vairākiem no iepriekšējiem trīs tirdzniecības gadiem [10].

26. Šajā saistībā ir jānorāda, ka minētās regulas 9. panta 3. punkta valodu redakcijas atšķiras. Lai gan lielākajā daļā valodu redakciju, piemēram, spāņu, dāņu, vācu, angļu, itāļu, ungāru, somu un zviedru valodas redakcijā ir atsauce uz vienu vai vairākiem no trīs iepriekšējiem gadiem, franču valodas redakcijā trūkst skaitļa vārda "trīs".

27. Tādējādi tikai norāde franču valodas redakcijā varētu likt domāt, ka lūguma sniegt informāciju iesniegšanas iespējas nav ierobežotas laikā. Tomēr, tā kā nav iespējams izdarīt nešaubīgus secinājumus, tikai ņemot vērā minēto atšķirību, minētā tiesību norma ir jāanalizē tās kontekstā, īpaši ņemot vērā tās mērķi [11].

28. Piemērošanas regulas mērķis, kā tas ir skaidri noteikts tās 2. panta 2. punktā, ir panākt līdzsvaru starp īpašnieku un lauksaimnieku abpusējām interesēm. Raugoties no šāda skatupunkta, es uzskatu, ka tāpat šādam līdzsvaram būtu pretrunā tāda šīs regulas 9. panta 3. punkta interpretācija, ka lūgums sniegt informāciju varētu attiekties uz neierobežotu iepriekšējo gadu skaitu. Tādējādi, lai tiktu ievērots līdzsvars starp attiecīgajām interesēm, ir jāievēro princips, ka minētajā 9. pantā paredzētais lūgums sniegt informāciju var attiekties uz maksimāli trīs iepriekšējiem gadiem.

29. Turklāt pretēja interpretācija būtu pretrunā apstrādātāju tiesiskās drošības prasībām, jo tas nozīmētu, ka viņiem informācija, kuru, iespējams, īpašnieki pieprasīs, būtu jāglabā nenoteiktu laiku.

30. Turklāt šādu interpretāciju apstiprina piemērošanas regulas 8. panta 3. punkta formulējums. Taisnība, ka šis pants attiecas uz lauksaimnieka pienākumu sniegt informāciju, bet, tā kā tā saturs ir gandrīz identisks šīs pašas regulas 9. pantam, ir jāvelk paralēles ar šo pantu. Šajā saistībā es, tāpat kā Komisija, uzskatu, ka vārda "trīs" esamība attiecīgajā minētās regulas 8. panta 3. punkta noteikumā – pat franču valodas versijā – var tikt interpretēta tādējādi, ka ar to tiek izteikts likumdevēja nolūks ierobežot laikā lūguma sniegt informāciju piemērojamību atbilstoši mērķim noteikt līdzsvaru starp interesēm, kuras ar šo regulu ir aizsargātas.

2) Ierobežojumi saistībā ar lūgumā norādīto laikposmu

31. No piemērošanas regulas 9. panta 3. punkta redakcijas izriet, ka laikposms, uz kuru attiecas apstrādātāja pienākums sniegt informāciju, tomēr ir divkārt ierobežots. Pirmkārt, saskaņā ar šīs regulas 9. panta 3. punkta pirmo teikumu minētais pienākums izbeidzas attiecībā uz visiem tirdzniecības gadiem, par kuriem īpašnieks jau ir iesniedzis lūgumu sniegt informāciju.

10 — Saskaņā ar piemērošanas regulas 7. panta 2. punktu tirdzniecības gads sākas attiecīgā gada 1. jūlijā un beidzas nākamā kalendārā gada 30. jūnijā.

11 — Kā izriet no Tiesas judikatūras, gadījumā, ja Savienības tiesību normas teksta dažādu valodu versijas atšķiras, to vienveidīgas interpretācijas prasība nozīmē, ka attiecīgā norma ir jāinterpretē saistībā ar tā tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ietilpst, vispārējo sistēmu un mērķi. Šajā saistībā tostarp skat. 2011. gada 15. decembra spriedumu lietā C-585/10 *Møller* (Krājums, I-13407. lpp., 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

32. Otrkārt, piemērošanas regulas 9. panta 3. punkta otrajā teikumā arī ir precizēts, ka pirmais gads, uz kuru attiecas šī informācija, ir gads, "kad izteikts pirmais pieprasījums sniegt informāciju par attiecīgo šķirni vai šķirnēm un attiecīgo apstrādātāju" [12].

33. Tādējādi apstrādātāja pienākums sniegt informāciju ir atkarīgs no īpašnieka lūguma sniegt informāciju iesniegšanas. Tomēr šis pieteikums sākotnēji attiecas tikai uz to tirdzniecības gadu, kura laikā minētais īpašnieks atsaucas uz savām tiesībām saņemt informāciju. Turklāt saskaņā ar piemērošanas regulas 9. panta 3. punkta pirmo teikumu informāciju par laikposmu līdz iepriekšējiem trīs tirdzniecības gadiem var pieprasīt ar nosacījumu, ka īpašnieks apstrādātājam jau ir nosūtījis lūgumu sniegt informāciju pirmā no iepriekšējiem tirdzniecības gadiem laikā.

34. Citiem vārdiem sakot, ja runa ir par pirmo lūgumu par vienu vai vairākām šķirnēm, lūgums var attiekties tikai uz to tirdzniecības gadu, kura laikā tas ticis iesniegts minētajam apstrādātājam. Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt līdzsvaru starp attiecīgajām interesēm, apstrādātājs, kurš vēl nekad nav saņēmis lūgumu sniegt informāciju par kādu šķirni, tādējādi ir jāaizsargā pret jebkāda veida pienākumu sniegt informāciju ar atpakaļejošu spēku.

35. Tomēr tā tas nav gadījumā, ja lūgums sniegt informāciju par īpašu šķirni jau agrāk ir ticis iesniegts apstrādātājam. Šādā gadījumā laikposms, par kuru ir jāsniedz būtiskā informācija, ir noteikts minētā panta 3. punkta pirmajā teikumā. Citiem vārdiem sakot, lūguma sniegt informāciju datums un "attiecīgais tirdzniecības gads" ir uzskatāmi par atskaites punktu, lai aprēķinātu trīs iepriekšējos gadus, uz kuriem attiecas lūgums sniegt informāciju.

C – *Par norādēm, kas jāsniedz īpašniekam*

36. Papildus apstrādātāja pienākuma sniegt informāciju piemērošanas laikā aspektiem, uz kuriem tikko tika norādīts, lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu pakārtoti attiecas uz norāžu, kuras ir jāsniedz īpašniekam sava lūguma sniegt informāciju pamatojumam atbilstoši piemērošanas regulas 9. panta 3. punktam, raksturu.

37. Vispirms ir jānorāda, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav precizēts, vai šajā gadījumā ir runa par "pirmo" pieprasījumu šīs regulas 9. panta 3. punkta otrā teikuma izpratnē. Tādējādi ir jāatbild arī uz otro jautājumu, ar kuru iesniedzējtiesa vaicā, vai norādes par audzēšanu vai darbībām audzēšanas nolūkā, lai varētu rasties apstrādātāja pienākums sniegt informāciju, turklāt ir jāpamato ar lūgumā sniegt informāciju ietvertiem pierādījumiem un tās tādējādi ir jāiesniedz piemērošanas regulas 9. panta 3. punkta otrajā teikumā noteiktajā termiņā.

1) Īpašnieka pienākums iesniegt norādes, ka apstrādātājs ir veicis vai gatavojas veikt apstrādi

38. Vispirms vēlos norādīt, ka piemērošanas regulā nav tieši pieprasīts, ka īpašniekam lūgumā sniegt informāciju būtu jānorāda viņa rīcībā esošās norādes par audzēšanu. Tomēr norādīto elementu esamība ir nerakstīts nosacījums, uz kuru esamību Tiesa ir norādījusi iepriekš minētajos spriedumos lietās *Schulin* un *Brangewitz*, un tas katrā ziņā ir jārespektē.

39. Šajā ziņā es norādu, ka secinājumos iepriekš minētajā lietā *Brangewitz* ģenerāladvokāts Ruiss-Harabo Kolomers [*Ruiz-Jarabo Colomer*] ir norādījis uz pārliecinošām atšķirībām starp prasībām, kuras ir pamatā lauksaimnieku pienākumam sniegt informāciju, no vienas puses, un apstrādātāju pienākumam sniegt informāciju, no otras puses [13].

12 — Attiecībā uz lauksaimnieka pienākumu sniegt informāciju ir jānorāda, ka piemērošanas regulas 8. panta 3. punktā ir ietverta analoģiska tiesību norma.

13 — Skat. 34. un nākamos punktus ģenerāladvokāta Ruisa-Harabo Kolomera secinājumos iepriekš minētajā lietā *Brangewitz*.

40. Vispirms, atsaucoties uz iepriekš minēto spriedumu lietā *Schulin*, ģenerāladvokāts konstatēja, ka īpašnieks nevar iesniegt lūgumu sniegt informāciju lauksaimniekam, pamatojoties tikai uz viņa piederību minētajai profesijai. Gluži pretēji, viņa rīcībā ir jābūt norādēm par to, ka lauksaimnieks ir izmantojis vai izmantos pamatregulas 14. pantā paredzēto atkāpi [14].

41. Tālāk viņš norādīja, ka apstrādātāju gadījumā situācija ir savādāka. Faktiski, ņemot vērā, ka gadījumā, ja nav parakstīts līgums, viņus nesaista nekādas tiesiskās attiecības ar īpašnieku, un to, ka, izmantodami atkāpi, lauksaimnieki vēršas pie šī veida uzņēmumiem, šķiet loģiski, ka īpašnieki varētu vērsties gan pie vieniem, gan pie otriem, lai izmantotu savas tiesības saņemt taisnīgu atlīdzību. Ģenerāladvokāts secināja, ka, ņemot vērā apstrādātāju lomu lauksaimnieku priekšrocības kontekstā, īpašniekiem ir jāļauj iesniegt lūgumu sniegt informāciju minētajiem apstrādātājiem, nesniedzot norādes par to, ka viņi savās telpās ir apstrādājuši aizsargāto materiālu [15].

42. Saskaņā ar šādu argumentāciju, iesniedzot lūgumu sniegt informāciju lauksaimniekam, iesniedzamās norādes tādējādi ir plašākas nekā gadījumā, kad lūgums tiek iesniegts apstrādātājam. Tomēr šķiet, ka Tiesa nav ņēmusi vērā iepriekš ģenerāladvokāta izteikto priekšlikumu, norādot, ka īpašniekam ir jābūt tiesībām iesniegt lūgumu sniegt informāciju apstrādātājam saistībā ar kādu no viņa šķirnēm, uz kuru attiecas lauksaimnieku priekšrocība, ar nosacījumu, ka *viņa rīcībā ir norādes par to, ka apstrādātājs ir apstrādājis vai gatavojas* apstrādāt ievākto produktu, kas iegūts, audzēšanas nolūkos stādot attiecīgās šķirnes pavairojamo materiālu [16].

43. Tādējādi šķiet, ka Tiesa nenošķir atšķirības starp dažādiem īpašnieka iesniegto lūgumu sniegt informāciju adresātiem. Tādēļ es veikšu savu analīzi, pamatojoties uz šo premisu.

2) Īpašnieka pienākuma sniegt pierādījumus par norāžu esamību neesamība

44. Tādējādi, ievērojot iepriekš minēto Tiesas argumentāciju, lai varētu iesniegt lūgumu sniegt informāciju, pietiek, ja īpašnieka rīcībā ir norādes par to, ka apstrādātājs ir veicis vai gatavojas veikt apstrādi. Turpretī īpašniekam nav pienākuma iesniegt pierādījumus par šādu norāžu esamību.

45. Attiecībā uz norāžu, kas, no vienas puses, rada īpašnieka tiesības iesniegt lūgumu sniegt informāciju un, no otras puses, rada apstrādātāja pienākumu sniegt informāciju īpašniekam, raksturu vispirms ir jānorāda nepieciešamības aizsargāt abpusējās īpašnieka un lauksaimnieka likumīgās intereses īpaši svarīgā nozīme atbilstoši pamatregulas 14. panta 3. punktam un piemērošanas regulas 2. pantam.

46. Šajā saistībā ir jāprecizē, ka apstrādātāja pienākums informēt, kaut arī tas ir atkarīgs no tā, vai lauksaimnieks izmanto pamatregulas 14. panta 1. punktā minēto atkāpi, un no viņa lēmuma par apstrādātāja pakalpojumu izmantošanu, ir saistīts ar augu šķirnēm, kuras ir apstrādājis viņš pats, nevis viņa klients – lauksaimnieks [17]. Attiecīgi, ja īpašnieks apstrādātājam iesniedz lūgumu sniegt informāciju, apstrādātājam ir jāsniedz būtiskā informācija ne tikai par lauksaimniekiem, par kuriem īpašnieka rīcībā ir norādes, ka apstrādātājs ir veicis vai gatavojas veikt minēto apstrādi, bet arī par visiem citiem lauksaimniekiem, kuru vajadzībām viņš ir veicis vai gatavojas veikt apstrādi, ja apstrādātājam par attiecīgo šķirni ir ticis paziņots vai kā citādi darīts zināms [18].

14 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Schulin*, 57. punkts.

15 — Skat. 37. un nākamos punktus ģenerāladvokāta Ruisa-Harabo Kolomera secinājumos iepriekš minētajā lietā *Brangewitz*. Ģenerāladvokāts savu secinājumu 38. punktā ir norādījis arī, ka "selekcionāriem, vēršoties pie apstrādātājiem, [..] vispirms ir jānoskaidro, vai tie ir apstrādājuši kādas viņu šķirņu sēklas, lai apstiprinošas atbildes gadījumā noskaidrotu daudzumus, datumus, vietas un pakalpojuma saņēmējus. Ja likumdevējs būtu vēlējies, lai, vēršoties pie apstrādes pakalpojumu sniedzēja, īpašnieka rīcībā būtu norādes uz to, ka viņš savās telpās ir apstrādājis aizsargāto materiālu (piemēram, izmantojot ziņas, kuru sniegšanas pienākums lauksaimniekam tiek uzlikts Regulas Nr. 1768/95 8. panta 2. punkta d) apakšpunktā), 9. pants būtu formulēts tādējādi, ka apstrādātājam būtu vienīgi jāapstiprina īpašniekam zināma informācija. Taču, kā skaidri izriet no minētās tiesību normas 2. punkta b) un e) apakšpunkta, tā gluži nav".

16 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Brangewitz*, 53. punkts.

17 — Spriedums iepriekš minētajā lietā *Brangewitz*, 62. punkts.

18 — Spriedums iepriekš minētajā lietā *Brangewitz*, 65. punkts.

47. Lai tiktu ievērota līdzsvara prasība, kas ir lauksaimnieka priekšrocības pamatā, īpaši piemērošanas regulas ietvaros, ar kuru minētā priekšrocība tiek īstenota, īpašniekam ir jābūt tiesībām pieprasīt informāciju apstrādātājam, ja viņa rīcībā ir norādes par to, ka apstrādātājs ir veicis vai gatavojas veikt ievāktā produkta apstrādi, kas iegūts, audzēšanas nolūkos stādot minētās šķirnes pavairojamo materiālu.

48. Saskaņā ar piemērošanas regulas 9. panta 2. punktu apstrādātājam ir jāiesniedz īpašniekam pārskats par būtisko informāciju, kuras saturs ir precizēts minētajā tiesību normā. Šāda veida pārskats ir vajadzīgs, ja īpašnieka rīcībā ir kaut vai viena norāde uz to, ka apstrādātājs ir apstrādājis vai gatavojas apstrādāt ievākto produktu, ko lauksaimnieki ieguvuši, audzēšanas nolūkos stādot īpašnieka šķirnes pavairojamo materiālu [19].

49. Kā izriet no Tiesas judikatūras, aizsargātas augu šķirnes, kuras tiesības pieder īpašniekam, pavairojamā materiāla iegūšana ir jāuzskata par šādu norādi [20]. Tāpat es sliecos domāt, ka informācija, kuru lauksaimnieki sniedz saskaņā ar piemērošanas regulas 8. pantu, var tikt uzskatīta par norādēm, kas apstrādātājam rada pienākumu sniegt informāciju īpašniekam.

50. Tāpat kā Komisija arī es uzskatu, ka dalībvalstu tiesām katrā gadījumā ir jānosaka, vai pastāv šādas norādes iepriekš minētās judikatūras izpratnē. Tiesām, veicot novērtējumu, ir jāņem vērā visi katrā gadījumā būtiskie faktori un apstākļi. Šajā saistībā judikatūrā pieprasītās norādes, piemēram, var izrietēt no līgumā noteiktas aizsargājamas šķirnes audzēšanas, lai iegūtu sēklas tirdzniecības nolūkiem īpašnieka izsniegtas licences ietvaros.

51. Visbeidzot, ir jānorāda, ka, manuprāt, ar norādēm saistītās prasības, kas rada īpašnieka tiesības saņemt informāciju gan attiecībā pret lauksaimnieku, gan apstrādātāju, nav pārāk augstas. Tādējādi apstāklis, ka ir veikta vai vismaz ir paredzēta audzēšana vai apstrāde šādas audzēšanas nolūkiem, var tikt uzskatīts par būtisku norādi, jo šie apstākļi ir tādi, kas rada īpašnieka tiesības saskaņā ar pamatregulas 14. panta 3. punktu.

V – Secinājums

52. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es ierosinu Tiesai uz *Oberlandesgericht Düsseldorf* uzdotajiem prejudiciālajiem jautājumiem atbildēt šādi:

1) Padomes 1994. gada 27. jūlija Regulas (EK) Nr. 2100/94 par Kopienas augu šķirņu aizsardzību 14. panta 3. punkta sestajā ievilkumā un Komisijas 1995. gada 24. jūlija Regulas (EK) Nr. 1768/95, ar ko īsteno noteikumus par izņēmumu lauksaimniecībā, kas paredzēts [Regulas Nr. 2100/94] 14. panta 3. punktā, 9. panta 2. un 3. punktā noteiktais apstrādātāja pienākums sniegt informāciju ir pamatots ar nosacījumu, ka apstrādātājs saņem īpašnieka iesniegto lūgumu sniegt informāciju pirms tirdzniecības gada, uz kuru lūgums attiecas, beigām vai pēdējā tirdzniecības gada beigām, ja lūgums attiecas uz vairākiem gadiem. Tomēr, ja runa ir par "pirmo pieprasījumu" Regulas Nr. 1768/95 9. panta 3. punkta otrā teikuma izpratnē, šāds lūgums ir jāiesniedz attiecīgā tirdzniecības gada laikā;

2) nav nepieciešams, lai lūgumam sniegt informāciju, kurš ir iesniegts saskaņā ar Regulas Nr. 1768/95 9. panta 3. panta otro teikumu, tiktu pievienoti pierādījumi par lūgumā sniegt informāciju minēto norāžu esamību. Tādējādi ir pietiekami, ja īpašnieks savā lūgumā apgalvo, ka

19 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Brangewitz*, 61. un 63. punkts. Attiecībā uz lauksaimnieka pienākumu sniegt informāciju skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Schulin*, 63. un 64. punkts.

20 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Schulin*, 65. punkts.

viņa rīcībā ir norādes par to, ka apstrādātājs ir veicis vai gatavojas veikt tāda ievāktā produkta apstrādi, kuru attiecīgais lauksaimnieks ir ieguvis, stādot aizsargātās šķirnes pavairojamo materiālu, kuru viņš vēlas audzēt;

3) valsts tiesai, ņemot vērā visus attiecīgā gadījuma apstākļus, ir jāizvērtē tai izskatīšanā nodotās lietas fakti, lai noteiktu, vai pastāv norādes, ka apstrādātājs ir veicis vai gatavojas veikt šādas darbības.